

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๕๐๕/๕๘๓๘

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ทบทวนมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการตลาด

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๘๘๔๔ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
๒. มติคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ครั้งที่ ๖/๒๕๕๙ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙
และ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๙ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

กระทรวงพาณิชย์เสนอเรื่อง การทบทวนมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการตลาด มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบการทบทวนโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ โดยให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงานประมาณ ทั้งนี้ สำนักงานประมาณมีความเห็น ดังนี้

๑.๑ เห็นสมควรที่จะคงหลักเกณฑ์การจ่ายค่าเก็บรักษาข้าวเปลือก โดยจ่ายค่าเก็บรักษาข้าวเปลือก เมื่อมีการไถ่ถอนหลังจากเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

๑.๒ การขอทบทวนการระบายข้าวเปลือก ในกรณีที่เกิดภาวะส่วนต่างระหว่างราคา ที่โครงการกำหนดในการให้สินเชื่อกับราคาที่ขายได้จากการระบายทำให้มีภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการ โดยขอให้รัฐบาลชดเชยภาระขาดทุนที่เกิดขึ้นแทนผู้เข้าร่วมโครงการนั้น ข้อกำหนดวงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกเดิมที่กำหนดไว้ร้อยละ ๙๐ ของราคาตลาด จะเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรชำระคืนสินเชื่อผ่านการไถ่ถอนข้าวเปลือกหลังจากเข้าร่วมโครงการ ทำให้ภาระขาดทุนของโครงการลดลง แต่อย่างไรก็ดีกรณีราคาตลาดปรับตัวลดลง ซึ่งอาจทำให้ภาระขาดทุนของโครงการสูงขึ้น ให้ อ.ก.ส. ปรับวงเงินสินเชื่อที่ปล่อยกู้ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละรายให้สอดคล้องกับร้อยละ ๙๐ ของราคาตลาด ณ ช่วงเวลานั้นๆ หรือบริหารโครงการให้วงเงินสินเชื่อ ที่ปล่อยกู้ต่ำกว่ามูลค่าของข้าวเปลือกที่เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการกู้เงินจาก อ.ก.ส. ณ เวลานั้นๆ อันจะเป็นการป้องกันการเกิดผลขาดทุนของโครงการและลดภาระงบประมาณของรัฐบาลในการชดเชยภาระขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๒. ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ได้พิจารณามาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการตลาด (เพิ่มเติม) เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม และ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เนื่องจากราคาข้าว มีแนวโน้มต่ำลง โดยให้การช่วยเหลือเกษตรกรเป็นการทั่วไปทั้งที่มีอยู่และไม่มีอยู่ ประกอบกับได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากการลงพื้นที่และรายงานจากกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ โดยมีมติดังนี้

๒.๑ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐

๒.๑.๑ การกำหนดวงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกร้อยละ ๙๐ ของราคาตลาด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดยพิจารณาจากราคาข้าวเปลือกหอมมะลิ ๓๖ กรัมขึ้นไป ในตลาดปัจจุบันที่ประมาณตันละ ๑๑,๐๐๐ บาท กำหนดวงเงินสินเชื่อไม่เกิน ร้อยละ ๙๐ ซึ่งในขั้นนี้ กำหนดวงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกหอมมะลิ ๙,๕๐๐ บาท

วงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกหอมมะลิ เป็นวงเงินที่จ่ายสินเชื่อสำหรับข้าวเปลือกหอมมะลิชนิดสีได้ตันข้าว ๓๖ กรัมขึ้นไป สำหรับข้าวเปลือกหอมมะลิชนิดสีได้ตันข้าว ๓๑ - ๓๕ กรัม ๒๖ - ๓๐ กรัม และ ๒๐ - ๒๕ กรัม ปรับลดส่วนต่างชั้นคุณภาพตันละ ๒๐๐ บาท สำหรับข้าวเปลือกหอมมะลิชนิดสีได้ตันข้าวต่ำกว่า ๒๐ กรัม ไม่รับเข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ หากราคาตลาดมีการปรับตัวสูงขึ้นให้พิจารณาปรับแผนราคาตามราคาตลาด

๒.๑.๒ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ให้มีค่าใช้จ่ายในการตากข้าวเปลือกและค่าแรงงานในการเตรียมข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการ จึงให้ค่าเก็บรักษาข้าวเปลือกตันละ ๑,๕๐๐ บาท โดยจ่ายเป็นค่าเตรียมข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ ในวันเบิกรับเงินกู้ ๑,๐๐๐ บาท และจ่ายเพิ่มอีกตันละ ๕๐๐ บาท ในวันที่ไถ่ถอนข้าวเปลือกหลังจากเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

ทั้งนี้ สำหรับกรอบวงเงินงบประมาณในการให้สินเชื่อและค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบไว้แล้วเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

๒.๒ การช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้แก่เกษตรกรรายย่อยผู้ปลูกข้าวหอมมะลิ ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐

๒.๒.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้แก่เกษตรกรรายย่อยผู้ปลูกข้าวหอมมะลิ ซึ่งประสบปัญหาราคาข้าวเปลือกหอมมะลิต่ำอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๒ กลุ่มเป้าหมาย เกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิจากฐานข้อมูลเกษตรกรที่ได้รับเงินสนับสนุนตามโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ และวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ คิดเป็นจำนวนประมาณ ๒ ล้านราย พื้นที่เพาะปลูกข้าวหอมมะลิประมาณ ๒๖ ล้านไร่ ทั้งนี้ ให้ประสานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในข้อมูลรายชื่อและทะเบียนเกษตรกรที่ปลูกข้าวหอมมะลิ ในปี ๒๕๕๙/๖๐

๒.๒.๓ วิธีดำเนินการ สนับสนุนเงินช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้แก่เกษตรกรรายย่อยผู้ปลูกข้าวหอมมะลิตามกลุ่มเป้าหมาย ๒,๐๐๐ บาทต่อตัน (กำหนด ไร่ละ ๘๐๐ บาท ไร่ละไม่เกิน ๑๕ ไร่) ทั้งรายที่เข้าร่วมโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ และไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ โดย ธ.ก.ส. โอนเงินเข้าบัญชีให้กับเกษตรกร

๒.๒.๔ กรอบระยะเวลาดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๒.๒.๕ งบประมาณกรอบวงเงินงบประมาณ ๑๙,๙๓๕.๐๙ ล้านบาท แบ่งเป็น

(๑) วงเงินที่จ่ายให้เกษตรกร จำนวน ๑๘,๙๓๕.๐๙ ล้านบาท ทั้งนี้ ให้ใช้เงินทุนของ ธ.ก.ส. สนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการไปก่อน

(๒) ภาครัฐอุดหนุนเงินให้กับ ธ.ก.ส. ในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๖ เดือน ประเภทบุคคลธรรมดาของ ๔ ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (FDR) บวก ๑ กรอบวงเงิน ๕๒๑.๒๘ ล้านบาท (ปัจจุบันอัตรา FDR เท่ากับร้อยละ ๑.๒๒๕ ต่อปี)

(๓) ค่าบริหารจัดการของ ธ.ก.ส. วงเงิน ๒๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสารและค่าธรรมเนียมการโอนเงินให้เกษตรกรรายละ ๑๐ บาท ประเมินการจำนวนเกษตรกร ๒ ล้านราย

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ นบข. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย นบข. เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการทวนทวนโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ โดยให้เป็นไปตามกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบไว้แล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ ตามข้อ ๒.๑ และเห็นชอบการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าวให้แก่เกษตรกรรายย่อยผู้ปลูกข้าวหอมมะลิ ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ กรอบวงเงินงบประมาณ จำนวน ๑๙,๙๓๕.๐๙ ล้านบาท โดยให้ ธ.ก.ส. ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป ตามข้อ ๒.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภिरตี ดันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

โทร. ๐-๒๕๐๗-๖๑๘๐

โทรสาร ๐-๒๕๔๗-๕๕๐๒